

ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΑΝΑΔΡΟΜΕΣ

Γράφει ο Κώστας Πάππας

3η Συνέχεια

Ο περισσότερος ελληνισμός ήταν αλύτρωτος κάτω από την υψηλή κυριαρχία του σουλτάνου που ηγούταν ακόμα στην άλλοτε ανθούσα Οθωμανική αυτοκρατορία που την εποχή αυτή έπνεε τα λούσια.

Βασικό μέλημα του μικρού κρατιδίου ήταν η απελευθέρωση των αλύτρωτων εδαφών του, σκοπός που έρχονταν όμως σε αντίθεση όχι μόνον με τα συμφέροντα της Τουρκίας, αλλά και με των άλλων βαλκανικών-σλαβικών εθνοτήτων που τα διεκδικούσαν για δικούς τους εθνικούς λόγους.

Οι περιβάλλοντες το στέμμα ιθύνοντες της εποχής εκείνης, μεγαλοαστοί και εφησυχασμένοι φιλοτομαριστές, ήταν άνθρωποι με πολύ μειωμένη, σχεδόν ανύπαρκτη διορατικότητα.

Τις αλυτρωτικές εκείνες ιδέες, τις θεωρούσαν χίμαιρες και ουτοπίες και τις αποκαλούσαν «Η μεγάλη Ιδέα». Θα χρειαζόταν η πολιτική μεγαλοφυΐα του Ελευθερίου Βενιζέλου για να αποδειχτεί ότι όλα αυτά δεν ήταν ουτοπίες.

Στο κλασικό πλέον βιβλίο του *“Η Ελλάς του 1910-1920”* σ. 38, ο στρατηγός Γιώργος Βεντήρης γράφει μεταξύ άλλων:

«...σε μια άσκηση πεζικού, τον Μάρτιο του 1909, ο πρίγκιπας Κωνσταντίνος απευθυνόμενος προς αξιωματικό του λέει: “Κάτσε κάτω γουρούνι και έπειτα απευθυνόμενος προς τον ίλαρχο Γουναράκη που προσπάθησε να του εξηγήσει τα της ασκήσεως του λέει, σκασμός ίλαρχε..».

Τέτοιου είδους γεγονότα δημιουργούσαν άσχημες εντυπώσεις στο στράτευμα και δυσφορία για την απαράδεκτη συμπεριφορά του διαδόχου-πρίγκιπα Κωνσταντίνου.

Η ατομία της πολιτικής ηγεσίας να δράσει μαζί με την απολυταρχική συμπεριφορά του διαδόχου είχαν αρχίσει να δημιουργούν κρούσματα απειθαρχίας μέσα στο στράτευμα.

Αφηγείται αυτόπτης μάρτυς, ένα επεισόδιο που συνέβη στην αίθουσα αξιωματικών του 7ου πεζικού συντάγματος τον Ιούλιο του 1908.

Ένας υπολοχαγός απευθυνόμενος στον ταγματάρχη πεζικού Μαυρομιχάλη, του λέει: *«Κύριε ταγματάρχα, δεν είναι δυνατόν να παραμείνει πλέον αδιάφορος ο στρατός εν όψει της βεβαίας καταστροφής προς την οποίαν φέρει την πατρίδα η προδοτική αμέλεια των κυβερνήτων».*

Τέτοιου είδους τοποθετήσεις, ειδικά από κατώτερους αξιωματικούς θα αποτελούσαν σοβαρό στρατιωτικό αδίκημα ακόμα και στις ημέρες μας όπου η πειθαρχία στο στράτευμα έχει πλέον ατονήσει.

Και συνεχίζει ο αυτόπτης: «...η αίθουσα ήταν γιομάτη με αξιωματικούς και όταν ο ταγματάρχης άρχισε να επιπλήττει τον αξιωματικό, τότε ο ανθυπολοχαγός του πεζικού Γεωργακόπουλος σηκώθηκε και απευθυνόμενος στον ταγματάρχη του λέει: την να την κάνω τέτοια πειθαρχία κύριε ταγματάρχα, όταν ντρέπομαι που φέρω την στολή του Έλληνα αξιωματικού. Προτιμώ να πετάξω τα γαλόνια που απέκτησα με τόσες θυσίες και να πουλάω μαρίδες για να ζήσω τίμια...»

Ο ταγματάρχης Μαυρομιχάλης βγήκε από την αίθουσα με το κεφάλι κατεβασμένο, χωρίς την παραμικρή αντίδραση στα λεγόμενα. Καμία ποινή δεν επιβλήθηκε στους δύο αυτούς αξιωματικούς. Τα γεγονότα αυτά αποδεικνύουν το κατολίσθημα του στρατεύματος την εποχή εκείνη. Η ανάστροφη μέτρηση που οδηγούσε στο 1909 είχε πλέον αρχίσει. Μερικοί μάλιστα ισχυρίζονται ότι η Ιστορία της Ελλάδας των ημερών μας αρχίζει από το 1909. Ίσως υπερβάλλουν.

Ο καθηγητής του πανεπιστημίου της Βιέννης Δρ. Πολυχρόνης Ενεπεκίδης*, στο βιβλίο “Η Δόξα και ο Διχασμός” (εκδόσεις Μπίρρη, σ.12) γράφει:

«...αι αλλαγί των κυβερνήσεων από το 1900 έως το 1909 φανέρωναν την αμηχανία και τον πανικό ανθρώπων μπροστά σε ένα άταφο πτώμα. Το πτώμα αυτό ελέγγο πολιτική φεουδαρχία. Οι απλοί άνθρωποι το ονόμαζαν παλαιοκομματισμό. Ώσπου μίαν ημέρα μερικοί γενναίοι άνδρες το έρριψαν εις ένα λάκκο και το μισοσκέπασαν με χώματα. Έπειτα στερέωσαν πάνω σε ένα σπαθί μια πινακίδα, έχωσαν το σπαθί εις το χώμα του τάφου και έγραψαν εις την πινακίδα Γουδί-Άύγουστος 1909, ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ».

Εκεί που εγώ θα διαφωνήσω δεν είναι, προς Θεού, η ενέργεια των γενναίων αυτών αξιωματικών, αλλά η υπέρμετρη γενναιοδωρία τους.

Όπως γράφει ο Π. Ενεπεκίδης «...το μισοσκέπασαν», λάθος, έπρεπε να το χώσουν πολύ βαθιά και να το σκεπάσουν καλά, μεγάλο λάθος. Αυτό μέσα σε λίγα χρόνια βρικολάκιασε και όπως θα πιστοποιήσουμε αργότερα, ασέλγησε και οργίασε κατά κόρον και κατ' εξακολούθηση πάνω στο σώμα της Ελλάδας.

Δράστες της ιστορικής αυτής τυμβωρυχίας, οι ίδιες εξημμένες κεφαλές που δημιούργησαν το «μαύρο 97». Τις παραπάνω κρίσεις σχετικά με τους παλαιοκομματικούς συμβούλους του στέμματος δεν τις συμμερίζομαι μόνον εγώ, αλλά όπως θα διαπιστώσετε σύντομα τις συμμερίζοταν και αυτός ακόμη ο ανώτατος άρχων.

Υπάρχουν στιγμές αυτογνωσίας στη ζωή κάθε ανθρώπου, ακόμα και των βασιλιάδων, που είναι ειλικρινείς και τίμιοι με τους εαυτούς τους.

Αλλά ας ακούσουμε τον ίδιο το **Γεώργιο**, τι ακριβώς έλεγε στον βαρόνο **Φον Γκίσιλ**, σε πρόγευμα στα ανάκτορα Τατοΐου, που εμείς πληροφορηθήκαμε από την έκθεση του επιτετραμμένου της Βιέννης στην Αθήνα, ιππότη **Λέβενταλ** προς τον υπουργό των εξωτερικών της Αυστρο-Ουγγαρίας κόμη **Έρενταλ**, με ημερομηνία 26/9/1909, **απόρρητον**, αρ. 54, δηλαδή μίαν ημέρα προτού ο βασιλιάς παραλάβει την διακήρυξη με τα αιτήματα του στρατιωτικού συνδέσμου στο Πεδίον του Άρεως.

Μετά από μισό αιώνα αναμονής στα σκοταδερά χρονοντούλαπα του Υπουργείου των Εξωτερικών της άλλοτε μεγάλης αυτοκρατορίας, τα έγγραφα εκείνα διαφύλαξαν τις απόψεις του Γεωργίου του Α', που αποδεικνύουν αναμφισβήτητα ότι κάθε άλλο παρά νοσταλγός του παλαιοκομματισμού ήταν.

*Ο Πολυχρόνης Ενεπεκίδης ήταν Έλληνας **ιστορικός** και καθηγητής στο **Πανεπιστήμιο της Βιέννης** γεννήθηκε στις 12 Ιουνίου 1917 στην **Αμισό** του **Πόντου**. Σπούδασε **Φιλολογία** και ιστορία στο **Πανεπιστήμιο Αθηνών**. Μετεκπαιδεύθηκε στα Πανεπιστήμια των Παρισίων και της Βιέννης, όπου αναγορεύθηκε διδάκτορας, αναλαμβάνοντας αργότερα υφηγητής και το 1960 Καθηγητής στην έδρα **Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών** του Πανεπιστημίου της Βιέννης, όπου από το 1974 έως το 1992, που συνταξιοδοτήθηκε, ήταν προϊστάμενος του Ινστιτούτου Βυζαντινών Σπουδών

Ο Ενεπεκίδης ασχολήθηκε ιδιαίτερα με την ιστορική έρευνα σε αρχεία και βιβλιοθήκες της **Αυστρίας**, της **Γαλλίας**, της **Γερμανίας**, της **Ελλάδας**, της **Ελβετίας**, της **Ιταλίας**, της **Βρετανίας** και της **Ουγγαρίας**.

Συνεργάστηκε με γνωστά έντυπα στην Ελλάδα, κυρίως με τις εφημερίδες **Το Βήμα**, **Η Καθημερινή** και **Μακεδονία**.

Από το 1955 ήταν μέλος της Ένωσης Ανταποκριτών Ξένου Τύπου στη **Βιέννη**.

Όταν υπήρξα πρόεδρος του Επαρχιακού Κογκρέσου του Οντάριο και επειδή υπήρξα θαυμαστής του για την καταπληκτική δουλειά του να μεταφέρει τα αρχεία της Βιέννης της εποχής εκείνης, στο βιβλίο του «**Η ΔΟΞΑ ΚΑΙ Ο ΔΙΧΑΣΜΟΣ**», επάνω στα οποία έχω στηρίξει το μεγαλύτερο μέρος της ερευνάς μου, προσπάθησα να έλθω σε επαφή μαζί του.

Πήραμε απόφαση στο Συμβούλιο να διαθέσουμε ποσό για τα εισιτήρια και την διαμονή του στον Καναδά για μια εβδομάδα για διαλέξεις σε Τορόντο- Οτάβα- Μόντρεαλ και απευθυνθήκαμε σε κάποιον παράγοντα Ποντιακής Οργάνωσης Τορόντο, ένα ακαλλιέργητο, εγωπαθή, ο οποίος μας είπε ότι δεν συμφωνεί με τις απόψεις του Ενεπεκίδη. Μας ήταν βέβαια αδιάφορο. Πρέπει να ήταν το γύρω στο 2008.

Αμελήσαμε για διαφορετικούς λόγους. Τελικά μετά από 4 χρόνια που έγινα πρόεδρος του **ΕΛΛΗΝΟΚΑΝΑΔΙΚΟΥ ΚΟΓΚΡΕΣΟΥ** βρήκα το τηλέφωνο του και τον κάλεσα. Μου είπε ότι δεν μπορεί να ταξιδέψει διότι ήταν 95 ετών. Το 2014 έφυγε από την ζωή!

Συνεχίζεται..